

3. Ontwikkelingen

- *Klimaat adaptatie*
In september 2017 verscheen het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie 2018. De ambitie hierin vastgelegd is om uiterlijk in 2050 een klimaat robuuste inrichting van Nederland te realiseren. In het Deltaplan 2019 wordt expliciet ook aandacht gevraagd voor de problematiek rond bodemdaling. Thema's als wateroverlast bij extreme neerslag, hitte en droogte, bodemdaling en de kwetsbaarheid van de waterketeninfrastructuur bij overstromingen hebben een directe relatie met onze lange termijnvisie 2050.
- *Vervangingspiek riolering*
Veel riolering is na de oorlog aangelegd. Door innovaties in het onderhoud is de vervangingstermijn van de riolering steeds verlengd. Echter er komt een moment dat grootschalige vervanging en de bij behorende werkzaamheden en financiering onontkoombaar zal zijn.
- *De energietransitie*
De overstap op andere energiebronnen zal leiden tot meer en grotere onder- en bovengrondse ingrepen in de openbare ruimte. We zullen moeten bezien hoe we toenemende vraag en werkzaamheden slim kunnen combineren. Dit pakken we op door samen met de netbeheerders de lange termijnplannen af te stemmen en de realisatie gezamenlijk te coördineren. Ook de invloed van warmtenetten op de temperatuur in het drinkwaternet en op het water dat naar de zuivering gaat verdient volop aandacht. Daarnaast onderzoeken we de mogelijkheden voor opwek van thermische energie uit afvalwater (TEA) en de mogelijkheden om uit drinkwater warmte en koude te winnen om gebouwen te verwarmen of te koelen.
- *Omgevingswet*
Door vertraging in de realisatie van het DSO en de maatregelen in verband met de bestrijding van het corona-virus is een exacte ingangsdatum voor de Omgevingswet nog onzeker. Ons belang hierbij is dat de maatschappelijke doelen van het stedelijk waterbeheer en de bescherming van drinkwaterbronnen en waterketeninfrastructuur een plek krijgen in de Omgevingsvisies, Waterbeheerprogramma's en -plannen. Door de decentralisatie van lozingsregels voor huishoudens en veel typen bedrijven, zullen we op regionaal niveau lokale afwegingen moeten maken welke regels worden toegepast. Ook de ontsluiting van gegevens (open data) heeft raakvlakken met de Omgevingswet (DSO).
- *Technologische ontwikkelingen*
Technologische ontwikkelingen gaan snel waardoor oplossingen die nu nog onhaalbaar lijken, binnen afzienbare tijd wel haalbaar kunnen zijn. Door deze ontwikkelingen ontstaan kansen om taken beter en slimmer uit te voeren. Denk hierbij aan nieuwe zuiveringstechnologie, zoetwaterfabrieken, manieren om energie te besparen en manieren om energie en grondstoffen terug te winnen.
- *Big data*
Gegevensbeheer, uitwisseling van gegevens en toepassing van nieuwe meet- en analyse mogelijkheden worden steeds belangrijker om inzicht te krijgen in de status van het systeem en om voorspellingen te doen over beheer en onderhoud. We onderzoeken het opzetten van een gezamenlijke eenheid voor gegevensbeheer. Een specialistisch team dat kennis en diensten aanbiedt voor de partners in het NAD.

- *Circulaire economie*
Het werken aan de watercyclus biedt volop kansen om bij te dragen aan de circulaire economie door het terugwinnen van grondstoffen, opwekken van energie en het hergebruik van gezuiverd afvalwater. Hergebruik van gezuiverd afvalwater slaagt alleen als er ook afnemers zijn. Extra zuiveringskosten om hergebruik mogelijk te maken moeten in verhouding staan tot de mogelijke opbrengsten.
- *Waterkwaliteit*
De aandacht voor waterkwaliteit is de laatste jaren sterk toegenomen. De doelen van de KRW zijn nog niet bereikt. Aandacht voor waterkwaliteit blijft belangrijk om de KRW-doelen te kunnen halen.
- *Andere blik op kosten*
We werken toe naar de maatschappelijke meerwaarde van investeringen in de projecten. We combineren zoveel mogelijk groen, spelen en water. Met als doel mensen meer waterbewust te maken en hen hiervoor te belonen.
- *Ruimtelijke ontwikkelingen in het gebied*
Delfland bevindt zich in een stedelijk gebied waarbij vanwege de grote vraag aan woningen de verstedelijking de komende jaren gaat toenemen. Deze verstedelijking heeft gevolgen voor de wateropgaven van Delfland. We pakken dit aan door gezamenlijke prognoses op te stellen zodat we op tijd in beeld hebben hoeveel water er in de waterketen terecht komt. Ook hebben we de ambitie uitgesproken in het convenant klimaat adaptief bouwen om nieuwbouwlocaties in de regio klimaat adaptief te gaan bouwen en zetten we in op minder hemelwater in de vuilwaterriolering en het zoveel mogelijk inzetten op lokale vasthoudmaatregelen in de regio. Met name bij ontwikkelingen en rioolvervangingsopgaven zoekt Delfland graag samen met de andere NAD-partners naar oplossingen.
- *Aanvulling op het Bestuursakkoord Water*
Op 31 oktober 2018 hebben de nationale waterpartners aanvullende afspraken gemaakt op het landelijke Bestuursakkoord Water. Naast aandacht voor het voortzetten van de goede samenwerking en het implementeren van de Omgevingswet, vraagt het akkoord hiermee onder meer ook aandacht voor bruikbare en toegankelijke data en voor cybersecurity. Onderwerpen die de waterketen direct raken.
- *Profilering*
Voortzetting van de samenwerking en intensivering van de samenwerking vraagt ook bijstelling van de profilering van het NAD. We zetten de beweging in om het expertnetwerk uit te breiden. We gaan meer aandacht besteden aan gezamenlijke informatievoorziening aan het publiek. Ook de inwoners en ondernemers in ons werkgebied mogen weten hoe wij hun geld besteden en waar we als NAD voor staan: samen voor de toekomst, energie en daadkracht, deskundig en betrokken.
- *Particuliere initiatieven en particulieren.*
Particulieren zijn eigenaar en beheerder van een stuk van de waterketen: de huisaansluitingen. We onderzoeken of en op welke manier eigenaren van complexen, verenigingen van bewoners, bedrijfsterreinen, agrariërs aan het NAD aangehaakt kunnen worden. Denk aan de schakel die zij kunnen vormen tussen drinkwater- en rioolwatersysteem.
- *Waterbedrijf*
De komende periode ontwikkelen we een aanpak met concreet stappenplan om bestuurlijk draagvlak te krijgen voor een waterbedrijf in 2050. Het beeld van het Waterbedrijf als een

multi-utility organisatie wordt belangrijker als we kijken naar de opgaves voor waterbesparing en lokaal opvangen van hemelwater in samenspel met huisaansluitingen. We onderzoeken de haalbaarheid van deze insteek.

- *Economische ontwikkeling*

Als gevolg van de maatregelen voor de bestrijding van het corona virus, verwachten we op korte termijn een economische dip. We realiseren ons dat deze ontwikkeling een vertragende factor kan zijn in de realisatie van onze ambities. We onderzoeken op welke manier we hier het best mee om kunnen gaan.